

Vzdělávací oblast: ČLOVĚK A SPOLEČNOST

CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU - DĚJEPIS 2. STUPEŇ

Časová dotace pro výuku dějepisu činí v 6.-9. ročníku 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve školní třídě formou soustředěného vyučování provázaného miniprojekty. Součástí jsou též návštěvy památek a výstav a dle možností i besedy.

Hlavním posláním je uvědomování si kontinuity mezi minulostí, současností a budoucností. Žáci jsou vedeni k poznání, že historické události ovlivňují vývoj společnosti a tvoří současný svět. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století. Důležité je také zařazení poznání regionálních dějin. Předmět dějepis má žákovi pomoci se lépe orientovat v čase, pochopit souvislosti dějinných událostí a procesů, seznámit ho s rozmanitostí kultur, rozvíjet vlastní historické vědomí a utvářet pozitivní hodnotový systém. Vzdělávací oblast se zaměřuje na prevenci rasistických postojů, vychovává k tolerantnosti a respektování lidských práv. Vybavuje žáka znalostmi pro aktivní zapojení do života v demokratické společnosti.

Výuka dějepisu je koncipována jako naukový předmět, v němž se společně s vědomostmi rozvíjí i dovednosti (např. základní kulturní orientace – slohy, rozdílná mentalita lidí, prvopočátky náboženských sporů, atd.).

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (např. samostatná práce, skupinová práce, frontální výuka, projekty, historické vycházky..)

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, encyklopedie, historická beletrie, obrázkový materiál, videokazety

Hodnocení žáka sleduje schopnost aplikovat získané dovednosti a vědomosti, schopnost pracovat s informacemi, schopnost formulovat a obhajovat vlastní názory, schopnost spolupracovat. Hodnocení se opírá o výsledky testů, vlastních prezentací a míry zapojení do spolupráce.

Vyučovací předmět je úzce spjat s dalšími předměty:

Zeměpis: rozložení států po světě, zeměpisné údaje (ekonomika, obyvatelstvo, atd.)

Výtvarná výchova: kulturní dědictví (stavební slohy, umělci, atd.)

Hudební výchova: kulturní dědictví (skladatelé, vývoj hudební produkce, atd.)

Občanská výchova: státní zřízení, volební systémy, lidská a občanská práva, filozofie jednotlivých národů

Jazyky: kulturní dědictví (písemné prameny, spisovatelé, atd.)

Tělesná výchova: odkaz olympijských her

Přírodovědné předměty: rozvoj vědy a techniky

Informatika: vyhledávání informací, zpracování projektů

Prolínání průřezových témat:

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se nedílnou součástí základního vzdělání. Vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků, vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka.

MKV- kořeny civilizací, etnické skupiny, postavení menšin, kulturní diference, rasismus, diskriminace, předsudky ve společnosti, identita, holocaust

VDO- lidská práva, solidarita, demokracie, náboženská tolerance, despotie, tyranie, volební systémy, formy vlády, totalita, zákony a pravidla, principy a hodnoty politického systému, nacházení příčin a zdrojů konfliktů

OSV- vytváření a uvědomování si hodnot, vzájemné poznávání a respektování toho druhého při různých formách řešení problémů, schopnost organizace a komunikace, kritické hodnocení

EGS- podpora integrace Evropy a mezinárodního porozumění, odkaz antického Řecka a Říma Evropě, reformace a boje za svobodu ve světě, význam objevných cest

EV- lidské aktivity, využití přírody první civilizací, dopad průmyslové revoluce, zásahy do přírodních poměrů

MV- analýza textů, prezentace, ověřování informací, rozlišování informací, využití médií

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel: -zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
-vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
-zadává úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

Žák: -vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení a propojení je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě
-propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů

Učitel: -zařazuje rozmanité formy výuky a práce
-zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
-vede ke kritickému myšlení a logickému myšlení

Žák: -vyhledává informace vhodné k řešení problémů, nachází shody, podoby a odlišné znaky
-volí vhodné prostředky k řešení problémů
-kriticky uvažuje, činí uvážlivá rozhodnutí a je schopen je obhájit

Kompetence komunikativní

Učitel: -vede žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
-zařazuje do výuky diskusi
-vede žáky k práci s různými typy textu
-vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žák: -formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
-zapojuje se do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
-rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů
-využívá informační a komunikační technologie

Kompetence sociální a personální

Učitel: -vytváří příznivé klima třídy
-dodává žákům sebedůvěru, dle potřeby podává pomocnou ruku

Žák: -účinně spolupracuje
-podílí se na utváření příjemné atmosféry
-chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

Učitel: -reflektuje při výuce společenské i přírodní dění
-vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
-motivuje žáky k prozkoumání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
-pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Žák: -respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot
-odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
-chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
-respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
-projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro tvořivost a kulturu

Kompetence pracovní

Učitel: -požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
-umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat
-vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žák: -dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
-využívá svých znalostí v praxi